

Gaidāmā reforma māsu sertifikācijas kārtība veicinās cilvēkresursu trūkuma mazināšanos

13. februārī Starptautiskā māsu un vecmāšu gada ietvaros organizētajā paneldiskusijā “Māsas profesijas reforma” kā viena no galvenajām izmaiņām, kuru atnesīs reforma, tika minēta atteikšanās no sertifikācijas procesa, kuru plānots aizvietot ar pārreģistrāciju. Tā paredzēs vienkāršotāku kvalifikācijas ieguvu gan jau izglītību ieguvušajām, gan jau strādājošajām māsām, gadījumos kad būs nepieciešams atjaunot savu kvalifikāciju.

Viens no galvenajiem māsas izglītības reformas iemesliem ir sarežģītā divpakāpju sistēma, kas paredz, ka izglītību var iegūt gan vidējās izglītības institūcijās (proti, koledžās), gan augstskolās. Papildus iegūtajai izglītībai ir jāiziet obligātā specializācija augstskolā kādā no septiņām pamatspecialitātēm, kā arī jāveic regulāra resertifikācija.

Māsām ar dažādiem izglītības līmeņiem (absolvējot līdz 2004) ir sarežģīti iegūt specializāciju un sertifikāciju, jo ir nepieciešams māszinību kvalifikāciju iegūt no jauna, mācoties medicīnas koledžā. Šis izglītības process ir nesamērīgs, nepamatots un neelastīgs, kā arī neveicina māsas sākt un turpināt profesionālo darbību veselības nozarē.

Šobrīd ir aptuveni 6000 māsas, kuras nestrādā veselības nozarē, tāpēc jaunā sistēma paredz vienkāršotāku mehānismu, kas nozīmēs, ka turpmāk māsa bez reģistra varēs iziet tālākizglītības kursus, nokārtot attiecīgos pārbaudījumus un rezultātā atjaunot savu reģistrāciju, kuru izsniegtu Veselības inspekcija. Tiek gaidīts, ka šis solis mudinātu māsas atgriezties darbā veselības nozarē.

Reformas rezultātā māsas, kuras ir apguvušas attiecīgo profesiju tiks reģistrētas kā vispārējas aprūpes māsas, kas turpmāk dos iespēju vieglāk pārvietoties darba tirgū un mazinās cilvēkresursu trūkumu. Reformas rezultātā tiks novērstas situācijas, kad, piemēram, māsai ar specializāciju internajā aprūpē nav atļauts strādāt ģimenes ārsta praksē, lai gan attiecīgā darbinieka prasmes un zināšanas varētu būt pietiekamas šim amatam

Māsu profesijas standarts nav ticis aktualizēts kopš 2003. gada un arī nav samērots ar Eiropas direktīvu 36/55/2015. Jaunais standarts noteiks, ka māsām būs tiesības patstāvīgi diagnosticēt, konsultēt, pieņemt lēmumus, kā arī izrakstīt noteiktus medikamentus, kas garantēs ātrāku ārstniecības rezultātu sasniegšanu, saglabāšanu un uzturēšanu, vienlaikus veicinot pacientu apmierinātību un uzlabojot sabiedrības veselības rādītājus kopumā.

Diskusijā piedalījās LMa prezidente **Dita Raiska**, LMa viceprezidente **Ilze Ortveina**, LMa valdes locekle **Evija Bakša – Zveja**, VM Nozares cilvēkresursu attīstības nodaļas vadītāja **Kristīne Kļaviņa**, IZM Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā eksperte **Inese Stūre**, Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas (TOS) valdes loceklis **Modris Ciems**, Latvijas Ārstu biedrības prezidente **Ilze Aizsilniece**, Latvijas Jauno ārstu asociācijas valdes locekle **Krista Brūna**, RSU Māsinību un dzemdību aprūpes katedras vadītājs docents **Kristaps Circenis**, Latvijas Universitātes prorektors **Valdis Segliņš**, SUSTENTO politikas koordinatore **Iveta Neimane**, TOS Ambulatorās nodaļas virsmāsa **Solvita Āboliņa**, TOS Īslaicīgās ķirurģijas nodaļas virsmāsa **Natalja Valujeva** un sabiedrības pārstāvis **Didzis Glāzītis**. Paneldiskusijas moderators bija žurnālists un augstskolas pasniedzējs **Ansis Bogustovs**.